

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 434/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om utbetalning av stöd till jordbrukare

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 434/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Rami Lehtinen /saf m.fl:

Vilka konkreta åtgärder planerar regeringen samt jord- och skogsbruksministeriet för att jordbrukarna i område AB ska behandlas jämlikt vid utbetalning av stöd och på samma sätt som jordbrukarna i område C och

enligt vilken tidsplan kan de nödvändiga ändringarna genomföras?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Jordbruksstöden är i hög utsträckning enhetliga i hela Finland. De stöd som finansieras helt av EU (grundläggande inkomststöd, omfördelningsinkomststöd, inkomststöd för unga jordbrukare, stöd för miljösystem och kopplade stöd) och de stödformer som finansieras delvis av EU (kompensationsersättning, ersättning för djurens välbefinnande, miljöersättning och ersättning för ekologisk produktion) betalas ut och genomförs på samma villkor över hela landet. Även de stödformer inom det nationella stödet som tillämpas över hela landet, som frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus hållning och det nationella stödet för sockerbeta, genomförs på samma villkor och med iakttagande av samma betalningstidpunkter i hela landet. Dessa stödformer omfattar över 80 procent av det totala beloppet av årliga jordbrukarstöd.

Undantag till den enhetliga praxis som gäller i hela landet utgör de nationella nordliga stöden. Dessa stödformer verkställs enligt villkoren i kommissionens beslut som utfärdats enligt artikel 142 i Finlands anslutningsfördrag. Dessa stöd kan inte betalas ut i området AB i södra Finland, eftersom de utifrån anslutningsfördraget är begränsade att stödja produktion endast i den nordliga delen av Finland.

Förskott på de nationellt finansierade arealbaserade stöden infördes under innevarande år. Dessa stöd betalas ur nationella medel, varvid verkställandet styrs av regler som är lite mer flexibla än för de stöd som finansieras helt eller delvis av EU. Detta förskott på nationella stöd i oktober betalades i hela landet, både i område AB och område C, på det nationella stödet för sockerbeta och i område C på de nordliga arealbaserade stöden (nordligt hektarstöd, allmänt hektarstöd och stöd till unga jordbrukare).

För de stöd som finansieras helt eller delvis av EU finns det regler vars iakttagande gör att betalningarna tidsmässigt ligger längre fram än de nationella stöden. Det är möjligt att betala förskott på de direkta stöden som finansieras helt av EU. Användning av förskott på direkta stöd skulle dock i praktiken innebära att en mindre del av stöden än för närvarande kan betalas ut under samma år som stödet söks. I den nuvarande modellen kan merparten av de stöd som finansieras helt eller delvis av EU betalas ut under stödansökningsåret. Detta leder totalt sett till en större framförhållning vid de totala utbetalningsbeloppen än om förskott används.

Inom djurhållningen avviker betalningstidpunkterna för stöd av samma anledningar. De nationellt finansierade stöden, som frikopplat stöd för svin- och fjäderfähus-hållning och nordliga husdjursstöd, kan betalas ut tidigare än de stöd som finansieras helt av EU. Den centrala anledningen till skillnaden i betalningstidpunkterna är den författningsgrund som utbetalningen av stöd baserar sig på. Genomförandebestämmelserna för EU-stöden är inte helt lika som för de nationella stöden.

Statsrådet bereder för närvarande nästa finansieringsperiod som börjar 2028. Som en del av beredningen av jordbrukspolitiken för nästa period vid jord- och skogsbruksministeriet försöker man hitta metoder för att jämna ut skillnaderna i betalningstidpunkterna mellan olika stödområden i fråga om de stödformer där det finns skillnader. Ändringar i betalningstidpunkterna kommer sannolikt att förutsätta avsevärda ändringar även i själva innehållet i stödsystemen, de administrativa förfarandena i anknytning till dem och i deras omfattning.

Helsingfors 18.12.2025

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah